

Genus och etik

Forskarkurs 5 poäng

Gender and ethics, 5 p

Nivå: Forskarutbildning

Kursen ges i samarbete mellan Genusforskarskolan, Umeå universitet och Högskolan i Gävle.

1. Beslut om inrättande

Kursplanen har fastställts av Genusforskar skolans styrelse 2004-01-30.

2. Mål och innehåll

Kursen syftar till att ge den studerande en överblick över centrala problemområden inom den forskning som behandlar förhållandet mellan genus och etik.

Kursens första del ger grundläggande kunskaper om den kritik som feministisk forskning sedan 1970-talet riktat mot etiska teorier i västerländsk tradition samt diskuterar förhållandet mellan ett rättvis- och ett omsorgsperspektiv särskilt inom området social omsorg. Kursens andra del ger en orientering om problem som behandlats inom feministisk etik sedan slutet av 1990-talet. I centrum står frågan om hur vi arbetar för demokrati och jämlikhet mellan könen i ett pluralistiskt och mångkulturellt samhälle. I kursen ges även en orientering i forskningsetik.

Kursen inleds med översiktliga föreläsningar om den feministiska kritiken av dominerande etiska teorier och riktningar västerländsk idétradition. Vilka teorier riktar den sig mot och vilka är de viktigaste argumenten? I seminarieform diskuteras sedan de centrala argumenten i denna kritik samt några förslag till ny teoribildning som lanserats av feministiska etiker. Förhållandet mellan rättviseperspektiv och omsorgsperspektiv behandlas med särskild tillämpning på problem inom området social omsorg.

I den senare delen av kursen diskuteras frågor som: Vilka bidrag ger etiska teorier inom feministisk forskning till debatten om det mångkulturella samhället? Vilka genusteoretiska aspekter blir relevanta i denna debatt? Här studeras teorier om rättvisa, kommunikativ etik och womanistisk etik, liksom möjligheten av en identitetspolitik som grund för feministisk kritik av etiska teorier. Dessa problemområden presenteras i inledande föreläsningar och diskuteras genom att i seminarieform studera texter av tongivande feministiska etiker.

3. Undervisningens uppläggning och examination

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier. Aktivt deltagande i seminarierna samt författande av en paper, som diskuteras vid det avslutande seminariet. Omfång för paper: 6-8 A4 sidor (exklusive försättsblad, not- och källförteckning). Times 12, 1,5 radavstånd.

4. Kurslitteratur

Baier, Annette C., *Moral Prejudices, Essays on Ethics*, Cambridge, Mass. & London 1994. Urval: "What do Women want in a Moral Theory?" s.1-17, "The Need for more than Justice" s.18-32 *

Benhabib, Seyla, *Autonomi och gemenskap, Kommunikativ etik, feminism och postmodernism*, Daidalos, Göteborg 1994 (1992). Urval: kap.5 "Den generaliserade och den konkreta andra", s.165-193

Eliasson, Rosmari (red.) *Omsorgens skiftningar. Begreppet, vardagen, politiken, forskningen*. Studentlitteratur. 1996, s. 21-70, 83-102, 195-245

Gilligan, Carol, "Moral Orientation and Moral Development". I Kittay, Eva Feder & Meyers, Diana T. (eds), New York, 1987. *Women and Moral Theory*, s. 19-33*

Nussbaum, Martha, C., *Kvinnors liv och social rättvisa*, Daidalos, Göteborg, 2000. Urval: kap. 1 "Till universella världens försvar", s. 57-142

Okin, Susan, Moller, *Is Multiculturalism Bad for Women?* Princeton University Press 1999

Tronto, Joan C., *Moral Boundaries, A Political Argument for an Ethics of Care*, New York 1993, Urval: kap.1 "Moral Boundaries and Political Change" s 1-21, kap. 4 "Care" s.101-110, kap. 5 "An Ethic of Care", s.124-155 *

Twigg, Julia, "Carework as a form of Bodywork", *Ageing and Society* 20, 2000, s. 389-411 *

Waerness, Kari, "Omsorgen som lönearbete - en begreppsdiskussion", *Kvinnovetenskaplig tidskrift* 3, 1980, s. 6-17

Welch, Sharon, D., *Sweet Dreams in America. Making Ethics and Spirituality Work*. New York & London, Routledge 1999. Urval: kap. 3 "Learning to See Simultaneously Yet Differently", sid 53-82, och kap. 4 "The Art of Ambiguity", sid 83-117 *

Welch, Sharon, D., "Sporting Power. American Feminism, French Feminism and an Ethic of Conflict", I *Transfigurations. Theology and the French Feminists*, Kim, Maggie C.W et al., (eds), Minneapolis, Fortress Press, 1993, s. 171-198 *

Young, Iris, Marion, *Att kasta tjejkast. Texter om feminism och rättvisa*, Atlas, Stockholm, 2000. Urval: "Rättvisa och fördelning", sid 13 - 49, "Genus som serialitet. Tankar om kvinnor som ett socialt kollektiv", sid 216-254

Young, Iris, Marion, *Inclusion and Democracy*. Oxford University Press, Oxford 2000, Urval: kap. 1, 2, 3 och 6

*) tillhandahålles av Genusforskaraskolan